

SZÍNHÁZI NYITÁNY

244 A Paulay Ede utcai színházunk felvette a *Thália Színház* nevet és megtartotta első bemutatóját. Bemutatkozása méltó a régi névhez.

A kilenc görög múzsa között találjuk meg azt a bizonyos *Tháliát*. Vagyis: elég öreg az illető. A színháztársaság istennőjét szolgálták öbenne az ókori színháztársaság papjai. Nem túlságosan elavult-e 1963-ban felcsapni kimondottan „*Thália papjainak*”? Erre a történelem tud választ adni. Színház sohasem lehetett igazán színház, ha nem tanúsított mélyes és tiszteletet a színháztársaság legmagasabb hivatása iránt. „*Thália szentélyének*” lenni: aligha frázis, inkább program. Minden történelmi korszakban helye van és feladata. Hat évtizeddel ezelőtt például megalakult Budapesten a *Thália Társaság*. Szemben a fővárosi színházak tepedségével, harcot indított a művészeti megújulásért. Új stílust és új tartalmat hirdetett, mégpedig egyszerre, hogy a reális életnek szerezzen érvényesülési lehetőséget a díszletek között. Így szolgálta az „egyszerű közönséget”. A Rottenbiller utcai Népszínházon játszott, vagy vidéken; a „*tháliások*” rendezték az első munkaelőadásokat hazánkban. Ezt az életre való hagyományt kívánja feltámasztani és úgy látszik, máris folytatja új nevű színházunk, a *Thália Színház*.

Max Frisch darabját látunk. Az „*Andorra*” világszáművekorunk fogalmazta meg. Hozzájárul az előadás is modern és kitűnő.

A szerző Svájcban, az „örök semlegesség” hazájában él. Műve is olyan országról szól, amely folyvást büszkélkedik az „örök semlegességgel”. Az andorraiak jól élnek, kedélyesek és örök ellenségei a zsarnokságnak. Hanem a dráma kegyetlen műfaj! Amennyiben a szerző megvallja az igazságot, a néző kíméletlenül belátja a szereplők lelkébe. Ki is derül, hogy az antizsarnokság, kedély és jólét mögött Andorrában az egyéni hiúság és nemzeti felsőbbrendűség feszíti a lelkeket. A békés, csendes nacionalizmustól végképp egyetlen lépés a fasiszmus. A pillanat kérdése csupán! S amikor a fasiszmus egyszer már közelgett Andorra

THÁLIA SZÍNHÁZ: „ANDORRA”
(Szabó Gyula és György László)

(Foto: MTI — Molnár Edit)

sérthetetlen határaihoz, tulajdonképpen az andorraiak nyitottak előtte kaput önmagukban; ha így gondolták, vagy mondták ezt ők, ha másképpen.

A drámai igazságot számunkra egy töretlen, következetes előadás formálja meg. Nincsen mellébeszélés a szavakkal, sem elkalandozás a tettek területén. A színpad őszinte, mint a kor, amelyben élünk. Mi ez, ha nem modernség? *Kazimir Károly* rendezői koncepciója biztos kézzel vezet bennünket most is jelenetről jelenetre. Együtt haladunk az úton.

Emberré idéző alakítások tolmácsolják *Max Frisch* gondolatait és gondjait: *Szabó Gyula*, *Andrija Polónyi Gyöngyi*, *Barblinje, Somogyváry Rudolf*, *Tanítója*. Valóban szép, megdöbbentő hármas! Részolgal a közönség tapsára *Kovács Károly Páttere*, *Egri István* Doktora, *Keleti László* Vendéglőse, *György László* Katonája és a néma *Peti Sándor* is.

Ez volt a nyitány. Utána még nagyobb várakozással tekintünk a *Thália Színház* tevékenységének következő felvonásai elé.

Simon Gy. Ferenc